

ВИСНОВОК

експертної комісії Міністерства освіти і науки України
про результати проведення акредитаційної експертизи освітньої діяльності
в Кіровоградському державному педагогічному університеті імені Володимира
Винниченка у галузі знань 0301 Соціально-політичні науки
з напрямку підготовки 6.030104 Політологія*
освітнього рівня «бакалавр»

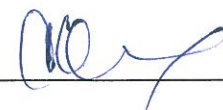
Відповідно до пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення чергової акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів за напрямом 6.030104 Політологія* у Кіровоградському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка та згідно наказу Міністерства освіти і науки України № 1324л «Про проведення акредитаційної експертизи» від 16.06.2016 р. для перевірки відповідності умов подальшого ведення освітньої діяльності державним вимогам у галузі знань 0301 Соціально-політичні науки за ОР «бакалавр» із напрямку підготовки 6.030104 Політологія* в Кіровоградському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка призначено експертну комісію в складі:

1. **Іванов Микола Семенович** – завідувач кафедри політичних наук Чорноморського державного університету імені Петра Могили (м. Миколаїв), доктор політичних наук, професор, голова експертної комісії;
2. **Новакова Олена Вікторівна** – професор кафедри політичних наук факультету політології та права Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (м. Київ), доктор політичних наук, професор.

Підготовка фахівців галузі знань 0301 Соціально-політичні науки за ОР «бакалавр» із напрямку підготовки 6.030104 Політологія* відбувається відповідно до діючої ліцензії (50 місць денної та 25 місць заочної форми навчання) та діючого сертифікату (Серія НД-П, № 1248546, дата видачі: 25.05.2011, термін дії до 01.07.2016).

Експертна комісія керується вимогами до акредитації напрямку (спеціальності) підготовки фахівців за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями (Додаток № 3 до Протоколу ДАК № 49 від 24.02.2004 р.), Ліцензійними умовами надання освітніх послуг у сфері вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України № 827 від 24.12.2003 р. у редакції наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1377 від 29.11.2011 р.), Положенням про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи (наказ Міністерства освіти і науки України № 16 від 14.01.2002 р.) і наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 червня 2012 р. № 689 «Про затвердження державних вимог до акредитації напрямку підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» розглянула

Голова експертної комісії

М. С. Іванов

подані матеріали та провела перевірку безпосередньо в навчальному закладі з 21 червня до 23 червня 2016 року включно щодо підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.030104 Політологія*.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО КІРОВОГРАДСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка є вищим навчальним закладом, акредитованим за IV рівнем акредитації (*сертифікат: серія РД-IV, №1254238, виданий 15.06.2012 року, термін дії – до 01.07.2017 року*). Здійснює підготовку фахівців за ступеневою системою освіти бакалавр – спеціаліст – магістр згідно ліцензії Міністерства освіти і науки України (серія АЕ, №636808 від 19.06.2015 р.).

Ректор – Семенюк Олег Анатолійович, доктор філологічних наук, професор.

Згідно діючої Ліцензії (*Серія АЕ № 636808 від 19.06.2015*) та змін до неї (Накази МОН України щодо звуження провадження освітньої діяльності №408л від 12.03.2016, №553л від 24.03.2016 та перерозподілу ліцензованого обсягу № 1709л від 28.07.2015) Університету надано право підготовки бакалаврів, спеціалістів, магістрів із загальним ліцензованим обсягом – 5591 особа, з яких на денній формі навчання – 3154 особи, в т.ч. 245 – перепідготовка спеціалістів; на заочній формі навчання – 2437, в т.ч. 275 – перепідготовка спеціалістів; підвищення кваліфікації за програмами вдосконалення володіння англійською мовою; підвищення кваліфікації за програмами вдосконалення володіння німецькою мовою; підготовки до вступу у вищі навчальні заклади громадян України.

Загальна кількість ліцензованих напрямів та спеціальностей денної форми навчання – 75 (в тому числі за ОКР «Бакалавр» – 27, «Спеціаліст» – 24, «Магістр» – 24), заочної форми навчання – 67 (в тому числі за ОКР «Бакалавр» – 26, «Спеціаліст» – 21; «Магістр» – 20), перепідготовки спеціалістів – 18.

У КДПУ ім. В. Винниченка є денна та заочна форми навчання. Також особи з вищою освітою здобувають іншу спеціальність на основі здобутого раніше освітнього рівня «спеціаліст» (перепідготовка спеціалістів).

Загальний контингент студентів станом на 01.06.2016 р. складає 4414 осіб, з яких навчаються на денній формі – 3239, заочній – 950, екстернати – 27, отримують післядипломну освіту – 198 осіб.

В Університеті працює 8 факультетів (іноземних мов, історії та права, мистецький, природничо-географічний, педагогіки та психології, фізико-математичний, фізичного виховання, філології та журналістики), центр довузівської підготовки та 33 фахові кафедри.

Важливою складовою діяльності Університету є аспірантура з 14 спеціальностей та докторантура із 5 спеціальностей. Успішно працюють 2

Голова експертної комісії

 М. С. Іванов

спеціалізовані Вчені ради із захисту кандидатських дисертацій із 3 спеціальностей.

Запорукою успіху ступеневої підготовки фахівців є колектив висококваліфікованих науково-педагогічних працівників.

Експертна комісія перевірила оригінали і констатує наявність в Кіровоградському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка установчих документів, які забезпечують умови діяльності університету:

- Статут Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (*Дата останньої реєстрації – 02.10.2015, номер запису: 14441050016001529*).
- Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань та організацій України від 29.01.2015 р. № 19996117, код ЄДРПОУ 02125415, ідентифікаційний код 02125415.
- Висновки органів державного пожежно-технічного нагляду від 16.12.2014 р., санітарно-епідеміологічної служби від 22.11.2013 р., охорони праці про відповідність наявних приміщень та матеріально-технічної бази встановленим нормам і правилам.

Історичний факультет, а з 2006 року факультет історії та права, є одним з найстаріших у Кіровоградському державному педагогічному університеті, оскільки розпочав він свою діяльність разом зі створенням навчального закладу в 1930 році (як історико-економічний відділ). У 1933 р. готувати дипломованих істориків в інституті припинили. Після Великої Вітчизняної війни було відновлено роботу історичного факультету. У 1956 році факультет об'єднався з історичним факультетом Одеського університету. У 1960-х роках деякий час діяв загальнонауковий факультет, на який здійснювався в тому числі набір істориків.

Незважаючи на те, що історичний факультет двічі припиняв свою роботу, гостра потреба у вчителів історії сприяла поновленню його діяльності. У 1978 році знову було відновлено набір на історичний факультет у Кіровоградському державному педагогічному інституті за спеціальністю «Історія і суспільствознавство». Протягом 1985–1990 рр. історичний факультет готував фахівців з історії та іноземної мови, історії та методики виховної роботи. У 1991 – 2001 рр. здійснювалась підготовка педагогів на денній формі навчання за спеціальністю «Історія та народознавство», з 1997 – «Історія. Спеціалізація: Правознавство», а з 1999 року – «Історія. Спеціалізація: Географія. Краєзнавчотуристична робота» (з 2008 р. – «Історія. Додаткова спеціальність: Географія»). У 2005 році було відновлено набір на спеціальність «Історія. Спеціалізація: Суспільствознавство» (з 2008 р. – «Історія. Спеціалізація: Людина і світ»). І у 2006 році на базі факультету історії та права було розпочато підготовку бакалаврів спеціальності «Правознавство».

На чотирьох фахових кафедрах факультету: історії України (завідувач – кандидат історичних наук, доцент О.В.Чорний), всесвітньої історії (завідувач – доктор історичних наук, професор О.І. Кіян), правознавства (завідувач – доктор юридичних наук, доцент Є.Ю. Соболев), філософії та політології (завідувач –

Голова експертної комісії М. С. Іванов

кандидат філософських наук, доцент Ю.В. Харченко) працюють 55 викладачів, які забезпечують навчальний процес також і на інших факультетах. На факультеті історії та права працюють 50 викладачів інших факультетів.

У 2007 році у зв'язку з об'єктивно прогнозованою потребою в спеціалістах з політологічною освітою в Кіровоградській області на базі факультету історії та права було розпочато підготовку бакалаврів зі спеціальності 6.040300 Політологія (напрямок підготовки: 6.030104 Політологія, галузь знань: 0301 Соціально-політичні науки) з ліцензованим обсягом набору 50 студентів (рішення ДАК від 24.04.2007 року, протокол № 66).

Випускний напрямок підготовки 6.030104 Політологія* ефективно забезпечують потреби установ та організацій у політичних експертах, аналітиках, державних службовцях, співробітниках громадських організацій, політичних оглядачах ЗМІ, наукових співробітниках на рівні міста, району, області, держави. Ця спеціальність є вкрай популярною, про що свідчить конкурсний набір абітурієнтів, особливо на місце державного замовлення: від 15,6 заяв у 2011 році до 28,6 заяв на одне державне місце у 2015 році.

Висновок. Оцінюючи особливості функціонування та якість інфраструктури Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, можна зробити такі висновки:

- подана до Міністерства освіти і науки України інформація про загальну характеристику вищого навчального закладу, установчі документи, висновки органів державного пожежно-технічного, санітарного нагляду, охорони праці та копії документів, що засвідчують рівень освіти та кваліфікації керівника навчального закладу є достовірною і відповідає вимогам до акредитації;
- Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка має якісну матеріальну базу та висококваліфікований професорсько-викладацький склад, який спроможний готувати бакалаврів напрямку підготовки 6.030104 Політологія*.

2. ФОРМУВАННЯ ТА ДИНАМІКА ЗМІН КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ

Підготовка фахівців напрямку підготовки 6.030104 Політологія* забезпечується кафедрою філософії та політології, яка є випусковою для цього напрямку, на чолі із завідуючим кандидатом філософських наук, доцентом Харченко Ю.В.

Формування контингенту студентів напрямку підготовки 6.030104 Політологія* здійснюється на таких засадах як:

- визначення об'єктивної прогнозованої потреби в спеціалістах з політологічною освітою на забезпечення потреб установ та організацій у політичних експертах, аналітиках, державних службовцях, співробітниках громадських організацій, політичних оглядачах ЗМІ, викладачах суспільно-

Голова експертної комісії

М. С. Іванов

політичних дисциплін, наукових співробітниках на рівні міста, району, області, держави;

– впровадження підготовки бакалаврів-політологів за державним замовленням на основі трьохсторонніх угод «суб'єкт навчання – роботодавець – вищий навчальний заклад»;

– вдосконалення системи відбору молоді, схильної до професії політолог, розширення мережі закладів та урізноманітнення форм довузівської роботи.

Деканат факультету історії та права і, зокрема, кафедра філософії та політології активно впроваджують програму «Абітурієнт», якою передбачено організацію співпраці зі школами регіону та профорієнтаційну роботу серед випускників загальноосвітніх закладів. До профорієнтаційної роботи залучені студенти, що навчаються за спеціальністю «Політологія». Під керівництвом кандидата політичних наук, доцента кафедри філософії та політології Стадніченка Р.В. працює Клуб міжнародної політики. Метою діяльності Клубу є популяризація політологічної освіти у м. Кіровограді та в області, а також залучення учнівської молоді до участі у роботі Клубу або окремих заходах, які проводяться в його межах, що дає можливість молодим людям свідомо підійти до вибору політологічного фаху. Це є підґрунтям формування якісного, професійно орієнтованого контингенту студентів.

Силами професорсько-викладацького складу університету і кафедри філософії та політології організовуються дні «відкритих дверей», під час проведення яких майбутнім абітурієнтам та їхнім рідним надається повна інформація про спеціальність та умови навчання, розповсюджується відповідний довідковий матеріал. Відомості про спеціальність поширюються також через засоби масової інформації – телебачення і радіо, газети, журнали тощо. В закладі функціонує та постійно оновлюється сайт університету (<http://www.kspu.kr.ua/>) та блог кафедри (<https://kafedrafil.wordpress.com/>), який функціонує з 2011 року.

Ліцензований обсяг набору студентів на денну форму навчання для напряму підготовки 6.030104 Політологія* складає 50 осіб. Згідно показників формування контингенту за напрямом підготовки 6.030104 Політологія*, які наведені у акредитаційній справі. набір студентів з 2011 по 2015 рр. відтворює позитивну динаміку.

Варто відзначити високий рівень конкурсу абітурієнтів на місця державного замовлення, що свідчить про актуальність та популярність спеціальності. Серед основних причин, які негативно впливають на кількість осіб, які прийняті на навчання, визначаються, зокрема, демографічний спад, орієнтація абітурієнтів на державну форму навчання та економічні фактори.

Чисельність контингенту студентів за звітні роки коливається, що також пояснюється об'єктивною демографічною та соціально-економічною ситуацією в країні.

Колектив факультету історії та права активно працює над збереженням контингенту студентів: серед першокурсників проводиться нульове анкетування; традиційними є щотижневі консультації з усіх фахових дисциплін. З 2009 році в

Голова експертної комісії

М. С. Іванов

університеті працює інститут кураторів ECTS, який займається забезпеченням координаційного, перспективного та поточного планування роботи студентів; дослідженням питань забезпечення умов індивідуалізації навчання та психологічного сприйняття студентами процесу навчання; контролем та стимулюванням учасників навчального процесу з метою досягнення високої якості освіти.

У 2015 році було розширено провадження освітньої діяльності за напрямом підготовки 6.030104 Політологія* та отримано ліцензію на підготовку фахівців заочної форми навчання, тому кафедра філософії та політології розробила відповідний навчальний план та впроваджує профорієнтаційні заходи щодо організації набору у 2016 році на заочну форму.

Висновок. *Експертна комісія встановила, що кафедрою філософії та політології Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка проводиться активна та якісна профорієнтаційна робота.*

Формування контингенту студентів напряму підготовки 6.030104 Політологія здійснюється у межах ліцензійного обсягу.*

3. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Навчальний процес підготовки фахівців організовано у відповідності до чинного законодавства України, а також за затвердженим графіком навчального процесу, робочими навчальними планами, робочими навчальними програмами дисциплін, необхідним методичним забезпеченням, розкладом занять.

Основними документами, що регламентують навчальний процес, є:

- освітньо-професійна програма;
- освітньо-кваліфікаційна характеристика;
- засоби діагностики якості вищої освіти галузі (ЗД);
- навчальний план та робочий навчальний план;
- індивідуальний навчальний план студента;
- графік навчального процесу;
- навчальна програма дисципліни (нормативної, вибіркової);
- робоча навчальна програма дисципліни;
- навчально-методичні комплекси дисциплін.

Змістовну частину підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030104 Політологія* визначає *освітньо-професійна програма підготовки (ОПП) бакалаврів.*

Освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) бакалавра за напрямом підготовки 6.030104 Політологія визначає місце фахівця-політолога в структурі державного господарства, окреслює вимоги до поглиблення його компетентності та інших соціально важливих умінь та якостей. ОКХ та ОПП розроблені*

Голова експертної комісії М. С. Іванов

випусковою кафедрою за погодженням із Департаментом вищої освіти МОН України, Науково-методичним центром МОН України, науково методичною комісією МОН України та затверджені Вченою радою університету.

Навчальний план напряму підготовки 6.030104 Політологія* укладений на основі ОПП підготовки бакалаврів. Він включає в себе нормативну та вибірккову частини та складений за типовою формою, затвердженою Міністерством освіти і науки України.

Варто відзначити, що навчальні плани та робочі програми курсів, які викладаються, скориговані у відповідності до вимог конкретних типових задач діяльності та системи умінь ОКХ. При цьому значна увага на випусковій кафедрі приділяється врахуванню особливостей і потреб регіону.

Нормативна частина навчальних планів бакалаврів визначена відповідним державним стандартом освіти, а вибірккова – випусковою кафедрою і вченою радою факультету історії та права або університету. Дисципліни у навчальному плані набору 2012 року згруповані за трьома циклами:

- цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки;
- цикл природничо-наукової підготовки;
- цикл фундаментальної, професійної та практичної підготовки.

У циклах виділяють дві складові:

- нормативну частину;
- варіативну частину: вибірккові дисципліни за вибором (ВНЗ), вибірккові дисципліни за вибором студента.

Співвідношення годин на гуманітарну та соціально-економічну підготовку, природничо-наукову, фундаментальну, а також професійну та практичну підготовку студентів відповідає рекомендаціям Міністерства освіти і науки України, які представлені в галузевому стандарті. В цілому у навчальному плані реалізовані принципи цілісності, логічної послідовності, комплексності, поєднання теоретичних положень із формуванням практичних навичок, гуманізації освіти; зроблено наголос на розвитку самостійної роботи студентів. Діючі навчальні плани постійно удосконалюються методичними радами факультету та випусковою кафедрою відповідно до потреб навчання.

За напрямом підготовки 6.030104 Політологія* (освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр») на нормативну частину відведено 169,75 кредитів (79,0 %) від загальної кількості кредитів. Варіативна частина за напрямом підготовки 6.030104 Політологія* становить 52,25 кредитів (21 %). Загалом теоретичне навчання становить 222 кредити (89,2 %), на виконання трьох курсових робіт відведено 6 кредитів (2,4 %), а практична підготовка складає 16,5 кредитів (6.6 %). У структурі практичної підготовки виділено наступні елементи:

- навчальна політологічна практика – 3 кредити (1,2 %);
- навчальна соціологічна практика – 4,5 кредити (1,8 %);
- виробнича політологічна практика – 9 кредитів (3,6 %).

Підготовка бакалаврів завершується державною атестацією – 4,5 кредити (18,1 %), із них оглядові лекції до ДЕК – 1,5 кредити, Державний кваліфікаційний

Голова експертної комісії

М. С. Іванов

екзамен – 3 кредити.

Викладання дисциплін зазначених циклів нормативної та варіативної частини організовують випускова для напряму підготовки 6.030104 Політологія* кафедра філософії та політології та ряд інших кафедр університету.

У 2015 р. відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та інших нормативно-розпорядчих документів МОН України було впроваджено новий навчальний план для підготовки фахівців зі спеціальності 6.030104 Політологія* для набору на перший курс навчання. Навчальні плани для набору 2012 та 2015 років деякою мірою відрізняються. Це пояснюється тим, що вони були суттєво вдосконалені та адаптовані відповідно до потреб навчального процесу та вимог сьогодення.

Вимоги навчального плану конкретизуються робочим навчальним планом, який складається на кожний навчальний рік деканатом факультету за згодою завідувача випускової кафедри. Робочий навчальний план щорічно розробляється деканатом факультету історії та права на навчальний рік, узгоджується з випусковою кафедрою та затверджується проректором з науково-педагогічної роботи.

Навчальна програма дисципліни визначає місце і значення навчальної дисципліни, її загальний зміст та вимоги до знань і вмінь.

Робоча навчальна програма дисципліни містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного та підсумкового контролю.

Питання про повноту виконання робочих навчальних планів і робочих програм дисциплін слухаються періодично на засіданнях кафедри та вченої ради факультету.

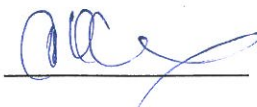
Навчальна робота на факультеті ведеться на основі «Розкладу занять», складеного відповідно до «Робочого навчального плану» спеціальності й затвердженого ректором університету. Розклад відповідає психолого-педагогічним вимогам до організації навчальної діяльності (лекційні заняття чергуються семінарськими). Контроль за дотриманням розкладу і проведенням занять ведеться щоденно, раз на семестр аналізується на засіданні вченої ради факультету.

Інформація щодо наявності навчально-методичних матеріалів свідчить, що навчальний процес на 100% забезпечений програмно-методичною документацією для нормативних та вибіркових навчальних дисциплін. Методичними матеріалами повністю забезпечені навчальна та виробнича практики.

Згідно представленого в акредитаційних матеріалах списку основна навчальна література з різних навчальних дисциплін та фахові періодичні видання наявні в бібліотеці КДПУ ім. В.Винниченка і є достатніми для ефективного формування контингенту студентів напряму підготовки 6.030104 Політологія* освітнього рівня «бакалавр».

В КДПУ розроблено власну концепцію практичної підготовки студентів, яка закріплена «Положенням про організацію навчального процесу». Кожний вид практики проводиться згідно розробленої програми. В них указані завдання

Голова експертної комісії

М. С. Іванов

практики, подано вимоги та терміни виконання цих завдань. Усі види практик забезпечені програмами та базами практик.

Зміст політологічної практики відповідає основним вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця.

Політологічна практика проводиться на базі установ та організацій державних та місцевих органів влади, органів місцевого самоврядування, політичних партій, громадських організацій, ЗМІ.

Випусковою кафедрою розроблено програму комплексного кваліфікаційного екзамену з політології.

Організаційне, науково-методичне забезпечення навчально-виховного процесу та підтримка досить високого рівня фундаментальної і фахової підготовки студентів здійснюється кафедрою на основі нормативних документів у поєднанні з творчою роботою викладачів.

Удосконаленню навчального процесу та підвищенню ефективності навчальної діяльності сприяє методична рада факультету історії та права.

Для забезпечення самостійної роботи студентів сформовано фонди навчальних матеріалів з фахових дисциплін на електронних носіях. Загально-університетська комп'ютерна мережа створює умови для використання студентами факультету історії та права навчальних матеріалів дисциплін. Створено електронний каталог літератури, що знаходиться в науковій бібліотеці університету. Електронну бібліотеку створено на кафедрі філософії та політології.

Висновок. *Експертна комісія зазначає, що навчання фахівців напряму підготовки 6.030104 Політологія* здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства. Навчальний процес повною мірою корелює з освітньо-кваліфікаційною характеристикою та забезпечений освітньо-професійною програмою, робочими програмами дисциплін та навчальними планами.*

Організація, зміст підготовки та навчально-методичне забезпечення дисциплін за напрямом підготовки 6.030104 Політологія є достатніми та відповідають державним вимогам, потребам ринку праці та особистості.*

Експерти підтверджують, що фактичні дані щодо організації навчального процесу та навчально-методичного забезпечення відповідають повною мірою наведеній у звіті інформації.

4. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

На підставі перевірки відомостей про кадровий склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес з напрямом підготовки 6.030104 Політологія* та якісного складу випускової кафедри філософії та політології була встановлена відповідність та достовірність інформації щодо кадрового забезпечення навчального процесу (наявна відповідна базова освіта за

Голова експертної комісії

М. С. Іванов

дисциплінами, що викладаються, наявність дипломів кандидатів та докторів наук, атестатів доцентів та професорів тощо).

Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка спроможний забезпечити реалізацію програми підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030104 Політологія* на рівні ліцензійних вимог надання освітніх послуг.

Система добору кадрів, їхнього використання, підвищення кваліфікації та атестації, а також заохочення педагогічних працівників до наукової діяльності, сприяє формуванню висококваліфікованого професорсько-викладацького колективу, який залучається до роботи зі студентами, що навчаються за напрямом підготовки 6.030104 Політологія. Так, за останні 5 років кваліфікацію підвищили 100% викладачів, які забезпечують викладання дисциплін за напрямом підготовки 6.030104 Політологія. З них:

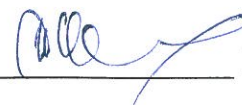
- шляхом захисту докторських дисертацій – 2 особи;
- шляхом захисту кандидатських дисертацій – 3 особи;
- близько 95 % викладачів пройшли стажування у ВНЗ України.

Варто відмітити якісне зростання професорсько-викладацького складу факультету історії та права, і випускової кафедри зокрема, яке реалізується через якісну програму підготовки та підвищення наукового рівня кадрового забезпечення через захист докторських дисертацій (Харченко Ю. В., захист дисертації на здобуття доктора філософських наук; Рябовол Л. Т. – захист дисертації на здобуття доктора педагогічних наук, Соболев Є. Ю. – захист дисертації на здобуття доктора юридичних наук), кандидатських дисертацій (Босенко Н. П., Гребенюк О. І., Чернік С. Д. – захист дисертації на здобуття кандидата історичних наук; Культенко О. В., Сокурєнко О. А., Супрун В. М. – захист дисертації на здобуття кандидата юридичних наук; Русул О. В., захист дисертації на здобуття кандидата філософських наук). За період з 2011 по 2016 рр. 2 викладачам факультету присвоєно звання професора (Гриценко В.Г., професор кафедри правознавства, Кіян О. І. – професор кафедри всесвітньої історії); 12 викладачам факультету присвоєно звання доцента (Ковальков О. Л., Позднякова І. С. – кафедра всесвітньої історії; Зеленський С. М., Мілова Т. М., Соболев Є. Ю., Юрах В. М. – кафедра правознавства; Вівсяна І. А., Чорний О.В. – кафедра історії України; Стадніченко Р. В., Лавриненко С. О., Харченко С. П., Харченко Ю. В. – кафедра філософії та політології). На сьогоднішній момент на факультеті є 8 аспірантів.

Кадровий склад випускової кафедри філософії та політології відповідає Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти. Його формують 11 викладачів (з них – 2 за внутрішнім сумісництвом) у т. ч. 9 кандидатів наук (81,8 %). Завідувач кафедрою – кандидат філософських наук, доцент Харченко Юлія Володимирівна.

За останні 5 років усі викладачі випускової кафедри пройшли стажування у інших ВНЗ України. Стадніченко Р.В. систематично стажується за кордоном. На кафедрі працює 1 аспірант: Кулик В.Г., тема дисертації «Встановлення порядку денного в освітній політиці України»; спеціальність 23.00.02 – Політичні інститути

Голова експертної комісії

М. С. Іванов

та процеси.

Аналізуючи професорсько-викладацький склад, який забезпечує викладання дисциплін на спеціальності, можна стверджувати про належний рівень підготовки викладацького колективу та дотримання відповідних вимог МОН. Усі лекційні курси на спеціальності забезпечують викладачі з великим науково-педагогічним досвідом та відповідною кваліфікацією.

Частка науково-педагогічних працівників, з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин з циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки становить 85,2 % (+10,2 %), у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи – 100 % (+ 50 %). Частка науково-педагогічних працівників, з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану становить 92,0 % (+17,0 %), у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи – 100 % (+ 50 %), (з них: два штатних доктора наук, які забезпечують викладання 11,7 % лекційних годин циклу (+1,7 %). Частка науково-педагогічних працівників, з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін становить 91,8 % (+16,8 %), у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи – 100 % (+ 50 %), (з них: два штатних доктора наук та два кандидати наук, доценти, які мають стаж безперервної роботи в КДПУ ім. В. Винниченка більше 10 років, а також є авторами (співавторами) навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України;) і, які забезпечують викладання 24,9 % лекційних годин циклу (+14,9 %).

Викладачі випускової кафедри філософії та політології постійно працюють над удосконаленням методичного забезпечення навчального процесу й репрезентують різні методики при викладанні дисциплін, ведуть активну роботу з формування навчальних і робочих навчальних програм, тематики курсових робіт, методичних рекомендацій, програм навчальних практик, тестової бази для підсумкового тестового контролю, екзаменаційних білетів до державної атестації тощо. Усі навчальні дисципліни, які закріплені за випусковою кафедрою філософії та політології, на 100 % забезпечені навчальними і робочими навчальними програмами.

Викладачі випускової кафедри беруть активну участь у роботі міжнародних, всеукраїнських, регіональних, університетських конференцій, круглих столів, семінарів. За останні 5 років викладачі взяли участь у наступних конференціях та семінарах:

- V Всеукраїнська наукова конференція «Сучасні соціально-гуманітарні дискурси» (21 березня 2015 р., Дніпропетровськ);
- IV Всеукраїнська науково-практична конференція «Науковий діалог «Схід-Захід». (2015 р.);
- XIII Международная научно-практическая конференция «Научные исследования в сфере общественных наук»: Вызовы нового времени» (Россия, г. Екатеринбург,

Голова експертної комісії М. С. Іванов

- 21-22 августа 2015 г.; Организаторы «Международный научный центр «Сфера общественных наук»»);
- Міжнародна науково-практична конференція: «Інновації в сучасній науці», м. Київ, 6 липня 2015 року (Організатори – Центр наукових публікацій);
 - Сучасні соціально-гуманітарні дискурси. V Всеукраїнська наукова конференція (м. Дніпропетровськ, 21 березня 2015 р.);
 - The International Scientific Assosiation «Science & Genesis». «Scientific Achievements». (Vienna Austria, 2015);
 - The International Multidisciplinary Congress «Knowledge is power, power is knowledge!» 27 July, 2015 (Austria). (The International Scientific Assosiation «Science & Genesis». «Scientific Achievements». (Vienna Austria, 2015).
 - Кіровоградська сесія III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Придніпровські соціально-гуманітарні читання» (16 травня 2014 р.);
 - Міжнародна науково-практична конференція «Ціннісний вимір політичної діяльності: західно-східний вектор сучасної української політики» (26-27 червня 2014 р. Херсонський національний технічний університет, м.Херсон);
 - XIV Міжнародна науково-практична конференція «Людина, Культура, Техніка в Новому Тисячолітті» (м. Харків, 25-26 квітня; Організатори – Національний Аерокосмічний університет імені М. Є. Жуковського «Харківський Авіаційний Інститут»);
 - III Международная научно-практическая конференция: «Отечественная наука в эпоху изменений: постулаты прошлого и теории нового времени» (Россия, г. Екатеринбург, 10-11 октября 2014 года; Организаторы – Национальная Ассоциация Ученых);
 - IV Международная научно-практическая конференция: «Современные научные исследования: инновации и опыт»» Россия, г. Екатеринбург, 24-25 октября 2014 года (Организаторы – Национальный межотраслевой институт «Наука и образование»);
 - VII Международная научно-практическая конференция: «Современные концепции научных исследований» Россия, г. Москва, 30-31 октября 2014 года (Организаторы – Международная организация «Евразийский Союз Ученых»);
 - IV Всеукраїнська наукова конференція з міжнародною участю «Сучасні соціально-гуманітарні дискурси» (м. Дніпропетровськ, 22 березня 2014 р.);
 - Міжнародна конференція «III Осінні наукові читання» (Київ, 25 жовтня 2014 року; Організатори – Центр наукових публікацій);
 - International scientific congress «2014. LEGAL SCIENTIFIC COMMUNITY», 30 October 2014. (International scientific congress: the Budapest, Hungary, 30 October 2014);
 - Дніпропетровська сесія II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Придніпровські соціально-гуманітарні читання» (Дніпропетровський

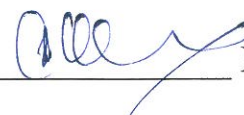
Голова експертної комісії

М. С. Іванов

- національний університет імені Олеся Гончара, м. Дніпропетровськ, 22 лютого 2013 р.);
- Міжнародна науково-практична конференція «Педагогіка А.С.Макаренка в полікультурному освітньому просторі» (Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, м. Полтава, 12-14 березня 2013р;
 - Міжнародна науково-практична інтернет-конференція (м. Кіровоград, 18 квітня 2013 року);
 - Друга Всеукраїнська науково-практична конференція «Науковий діалог «Схід-Захід»,(м. Бахчисарай (Республіка Крим), 12 жовтня 2013 р.);
 - Третя всеукраїнська наукова конференція «Актуальні проблеми соціально-гуманітарних наук». (м. Дніпропетровськ, грудень 2013 р.);
 - Международная научно-практическая конференция. (30-31 января 2013 г. в г. Пенза, Россия);
 - Міжнародна науково-практична конференція «Педагогіка А.С.Макаренка в полікультурному освітньому просторі» (Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, Полтава, 12-14 березня 2013р.);
 - Третя Всеукраїнська наукова конференція з міжнародною участю. (м. Сімферополь, 2013 р.);
 - Третя всеукраїнська наукова конференція «Актуальні проблеми соціально-гуманітарних наук». (м. Дніпропетровськ, грудень 2013 р.);
 - «Вопросы общественных наук: социология, политология, философия, история»: международная научно-практическая конференция. (22 апреля 2013 г., Новосибирск);
 - Международная научная конференция «Логико-философское наследие Е.К. Войшвилло и современная логика», посвященная 100-летию со дня рождения профессора Е. К. Войшвилло (Росія, Москва, 27-30 листопада 2013 г.);
 - Всеукраїнська науково-теоретична конференція «Антропологічний та соціокультурний виміри глобалізованого світу» (Національний авіаційний університет, м. Київ, 21-22 березня 2012 року);
 - Міжнародна науково-практична конференція бібліотек ВНЗ III-IV рівнів акредитації «Традиції і новації в інформаційному забезпеченні науки та освіти» (м. Сімферополь, 22-24 травня 2012 р.);
 - IV Міжнародна науково-теоретична конференція «Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітаристики у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти» (м. Луганськ, 30-31 травня 2012 року);
 - I Всеукраїнська науково-практична конференція «Придніпровські соціально-гуманітарні читання», Кіровоградська сесія (м. Кіровоград 15 червня 2012 року);
 - VI Російський філософський конгрес «Філософія в сучасному світі: діалог світоглядів. (Росія, м. Нижній Новгород, 27-30 червня 2012 г.);

Голова експертної комісії

М. С. Іванов

- I Всеукраїнська науково-практична конференція «Придніпровські соціально-гуманітарні читання», Бердянська сесія (м. Бердянськ, 22 вересня 2012 року);
- II Всеукраїнська наукова конференція з міжнародною участю «Сучасні соціально-гуманітарні дискурси» (м. Дніпропетровськ, 20 жовтня 2012 року);
- I Всеукраїнська науково-практична конференція «Придніпровські соціально-гуманітарні читання», Кіровоградська сесія (м. Кіровоград 15 червня 2012 року).

Варто відзначити, що за останні 5 років збільшилася кількість наукових робіт опублікованих викладачами кафедри (з 11,9 д. а у 2011 р. до 35,75 д. а. у 2015 році).

Науково-дослідна робота на факультеті історії та права здійснюється відповідно до кафедральних тем.

Активна наукова діяльність стала фундаментом для налагодження наукових стосунків та розвитку різноманітних форм співробітництва з низкою провідних наукових центрів України, зокрема з кафедрою філософії НАУ (м. Київ), відділом соціально-політичних процесів Інституту соціології НАН України, з кафедрою політології Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара. На базі кафедри діє «Центрально-українська соціологічна лабораторія» (керівник – кандидат соціологічних наук, доцент Е. О. Ключенко). Кафедра приділяє особливу увагу науковій роботі студентів, про це свідчить число публікацій студентів в наукових виданнях.

Висновок. *За підсумками експертизи даних в звіті про самоаналіз, де наводиться список викладачів, які забезпечують навчальний процес, співбесід з керівниками, спеціалістами та викладачами Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка можна констатувати наступне:*

1. *На випусковій кафедрі ведеться планомірна робота щодо підбору та використання науково-педагогічних кадрів. Комісією встановлено, що кількісний та якісний склад науково-педагогічних працівників, які ведуть підготовку бакалаврів за напрямом підготовки 6.030104 Політологія* дає змогу забезпечувати належний рівень підготовки фахівців зазначеного напрямку та відповідає аналогічному розділу звіту про самоаналіз. Якісний склад відповідає чинним нормативам та вимогам для акредитації. Співвідношення докторів і професорів, кандидатів і доцентів відповідає нормативним показникам. Динаміка змін у якісному рівні науково-педагогічних кадрів позитивна.*
2. *Експертиза показала, що професорсько-викладацький колектив кафедри філософії та політології Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка приділяє значну увагу науковій роботі, в якій беруть активну участь і студенти.*
3. *На кафедрі філософії та політології Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка ведеться робота з розширення міжнародних зв'язків, однак комісія рекомендує налагодити більш тісне міжвузівське співробітництво з зарубіжними ВНЗ-партнерами.*

Голова експертної комісії

М. С. Іванов

5. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка становить замкнений комплекс з 6 навчально-лабораторних корпусів (п'яти власних та одного орендованого), 4 гуртожитків (один з яких в даний час на реконструкції) на 1148 місць, допоміжних споруд, профілакторію на 50 місць з їдальнею, бібліотеки з фондом майже 800 000 одиниць, спорткомплексу та інших. Матеріально-технічна база університету повною мірою дозволяє вести підготовку фахівців за напрямом підготовки 6.030104 Політологія* (освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр») у відповідності до вимог освітньо-професійної програми кожної з дисциплін навчального плану та навчальних програм.

Факультет історії та права працює в аудиторіях навчально-лабораторного корпусу – №1 (адреса: м. Кіровоград, вул. Шевченка, 1) і займає перший поверх (2329 м²). Крім того для проведення окремих занять використовуються приміщення 4-го та 5-го корпусів.

Заняття з основ інформаційних технологій проводяться у трьох комп'ютерних лабораторіях – в аудиторії №105, №20, №43 Студенти також можуть вільно працювати в цих аудиторіях і в позанавчальний час. Дані про обладнання, устаткування, програмне забезпечення комп'ютерних лабораторій, що забезпечують навчальний процес є достовірними і достатніми для роботи студентів напряму підготовки 6.030104 Політологія*. Програмне забезпечення повністю відповідає вимогам до занять та самостійної роботи студентів.

Для проведення навчального процесу зі спеціальності на факультеті обладнані наступні спеціалізовані лабораторії та навчальні аудиторії:

- мультимедійна аудиторія № 1
- мультимедійна аудиторія № 30
- мультимедійна аудиторія № 27
- лабораторія методик історії (аудиторія № 27), яка також оснащена проекційною, комп'ютерною та аудіотехнікою.

В університеті уведено в експлуатацію окремий бібліотечний корпус.

Продовжено угоду з компанією Microsoft щодо участі університету у MSDN Academic Alliance, оформлено підписку MSDN Premium, що дозволяє в повному обсязі забезпечити навчальні аудиторії такими ліцензійними продуктами як: Microsoft Windows XP, Office 2010, Windows Server, Visual Studio та інші. Крім того, університет має ліцензію для внутрішнього використання на StarOffice. Широко в університеті для навчального процесу та внутрішнього документообігу вільно представлені програмні продукти, що розповсюджуються на основі General Public License, а саме: операційні системи ALT Linux Junior, ALT Linux Compact, ALT Linux Master, Ubuntu Linux, офісні пакети OpenOffice.Org та LibreOffice та інші. Для забезпечення самостійної роботи та якісної підготовки студентів

Голова експертної комісії М. С. Іванов

створено навчально-методичну базу (загальним обсягом 20 Гб) електронних посібників, лекційних матеріалів, додаткової літератури, яка використовується на всіх факультетах університету. Поступово наповнюється курсами система дистанційної освіти dl.kspu.kr.ua. Найбільш успішним проектом з реалізації сучасних мультимедійних систем навчання є створення навчально-виховного середовища «Вікі КДПУ» на базі MediaWiki, до спільноти цього проекту вже залучились більше 2500 студентів з усіх факультетів.

Інформаційна мережа «INTERNET» допомагає студентам отримувати необхідну для навчання та підвищення професійної кваліфікації інформацію, надає можливість вилучення навчальної інформації з основ міжкультурної комунікації, історії англійської мови, перекладу та інших дисциплін, а також є невід'ємною складовою процесу формування студентів як фахівців. Студенти використовують інформацію з мережі для курсових, дипломних та магістерських робіт. На основі системи Ірбіс створено й успішно функціонує електронний каталог наукової бібліотеки університету. Постійно проводяться роботи по наповненню бази електронної наукової бібліотеки.

Висновок. Комісія встановила, що наявна матеріально-технічна база, перелік лабораторій, спеціалізованих кабінетів відповідають Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатніми для забезпечення підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» напряму підготовки 6.030104 Політологія* у заявленому ліцензійному обсязі.

6. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ТА ВИКОРИСТАННЯ І АДАПТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ

Експертною комісією проведено аналіз рівня гуманітарної, соціально-економічної, природничо-наукової (фундаментальної), професійної та практичної підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.030104 Політологія*.

Рівень підготовки студентів було виявлено на основі аналізу наступного:

- результатів сесії;
- написання комплексних контрольних робіт, які виконували студенти III – IV курсів (Додаток 1, Додаток 2);
- захисту курсових робіт;
- захисту виробничої практики ;
- результату державних екзаменів.

Заліки з навчальних дисциплін виставляються за результатами поточної успішності навчання студентів. Екзамени оцінюються за результатами поточного контролю та підсумкового контрольного заходу.

Результати заліково-екзаменаційної сесії обговорюються на засіданнях кафедри філософії та політології, вченої ради факультету історії та права.

Результати сесії та комплексні контрольні роботи, які проводяться у міжсесійний період, ефективно відображають якість підготовки фахівців напряму

Голова експертної комісії

М. С. Іванов

підготовки 6.030104 Політологія*.

Дані аналізу результатів сесій дозволяють дійти висновку, що показники успішності складають 100 %, а якості у середньому на рівні бакалавра – 64,5 %, що відповідає загальним вимогам до підготовки фахівців.

У рамках самоаналізу і за участю експертів були проведені контрольні заміри залишкових знань з дисциплін гуманітарної та соціально-економічної, фундаментальної та фахової підготовки. До написання ККР були залучені студенти III–IV курсів денної форми навчання за відповідним графіком (Додаток 1). Якість підготовки фахівців напряму підготовки 6.030104 Політологія* проаналізована з охопленням академічних груп денної форми навчання.

Акредитаційною комісією було проведено комплексні контрольні роботи за такими дисциплінами (Додаток 2):

- у рамках циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки – «Філософія»;
- циклу природничо-наукової та фундаментальної підготовки – «Основні політичні доктрини сучасності», «Історія зарубіжних політичних вчень»;
- циклу професійної та практичної підготовки – «Державне управління та самоврядування», «Методика викладання суспільно-політичних дисциплін», «Політичний маркетинг».

Усі завдання ККР професійно спрямованні й охоплюють найважливіші теми з кожної із основних дисциплін. Комплексні контрольні роботи дисциплін фахового циклу містять як формалізовані завдання, так і завдання, виконання яких вимагає від студента не стільки репродуктивного виду роботи, скільки перевірки творчої розумової діяльності. Завдання починаються словами: «Обґрунтуйте», «Проаналізуйте», «Визначте», «Дайте оцінку», тому правильна відповідь на запитання або вірне рішення задачі вимагає від студента не застосування розрізнених знань, а їх інтегрованого використання.

Результати контролю залишкових знань надано у зведеній відомості виконання ККР (Додаток 2). Результати написання ККР під час самоаналізу дисциплін гуманітарного та соціально-економічного циклу є наступними: успішність – 91,6 %, якісний показник – 58,3 %. За результатами написання ККР разом з експертами з дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки студенти рівня «бакалавр» виявили такі знання: успішність – 91,6 %, якість – 58,3 %. Результати написання ККР під час самоаналізу природничо-наукової та фундаментальної підготовки є наступними: успішність – 100%, якість – 60,0 %. Показники ККР разом з експертами: успішність 100 %, якість – 50,0 %. Результати написання ККР під час самоаналізу дисциплін професійно-орієнтованого циклу є наступними: успішність – 100%, якість – 53,3 %. Показники ККР разом з експертами: успішність 100 %, якість – 50,0 %.

Проведені комплексні контрольні роботи підтвердили належний рівень залишкових знань у студентів, який відповідає вимогам і, незважаючи на деяке зниження показників, залишається у межах норми. Розбіжність, між результатами ККР, які проведені у рамках самоаналізу та за участю експертів, не перевищує

Голова експертної комісії

М. С. Іванов

установлених норм та цілком відповідає акредитаційним вимогам.

Контроль залишкових знань показав, що студенти володіють необхідним обсягом знань, умінь і навичок – достатньо глибоко аналізують явища політичної дійсності, активно застосовують наукові закони, критерії та принципи для вирішення практичних завдань. Більшість студентів в основному засвоїла матеріал курсів основних і допоміжних політологічних дисциплін, передбачений чинними навчальними планами і програмами. Студенти виявляють ґрунтовні знання з теорії політичних систем, основних політичних доктрин сучасності, політичного розвитку Української держави, функціонування політичних партій та громадських організацій.

Студенти-політологи засвоїли матеріал курсів спеціальних дисциплін, передбачений чинними навчальними планами і програмами, виявляючи достатні знання з політичного консультування і прогнозування, демонструють навички професійного аналізу різнопланових політичних явищ, уміло користуються науково-практичною термінологією, підкріплюють теоретичні положення прикладами, мають належний рівень культури мовлення, вміло здійснюють політичне моделювання ситуацій.

Студенти навчилися оперувати політологічними категоріями та поняттями, у своїх відповідях уміло переводили теоретичні знання у практичну площину, проводили аналітичні операції та проявляли креативні здібності. Вони виявилися добре підготовленими до майбутньої управлінської, політичної та консультативно-дорадчої діяльності, а також обізнаними в сфері функціонування органів державної влади України, організаційно-правового забезпечення політичних процесів держави.

Загалом, студенти виявили знання та розуміння основних етапів розвитку політичної системи України і зарубіжних країн, основ політичної теорії, продемонстрували готовність реалізувати свої знання у практичній площині.

Отже, за матеріалами експертної перевірки, фахова підготовка випускників дає можливість стверджувати, що їхній професійний рівень відповідає сучасним вимогам.

Про якість підготовки фахівців можна зробити висновок також на основі аналізу курсових робіт, виробничої та навчальної практики студентів.

Експертиза курсових робіт свідчить, що роботи студентів-політологів є науковими і актуальними, відзначаються глибиною політологічного аналізу. Відбір тематики досліджень – творчий, креативний, такий, що давав змогу студентам самостійно досліджувати матеріал. На кафедрі вже напрацьовані традиції підготовки курсових робіт. Про це свідчить той факт, що більшість робіт є самостійними дослідженнями, вони чітко структуровані, ґрунтуються на творчому опрацюванні значної кількості наукових публікацій.

Результати перевірок звітів з виробничої та навчальної соціологічної практики свідчать про якісний збір практичних матеріалів з метою подальшої підготовки науково-дослідних робіт, статей. Розглянуті звіти цілком відповідають вимогам щодо підготовки бакалаврів, мають цінну наукову та

Голова експертної комісії М. С. Іванов

практичну інформацію.

На підставі аналізу відгуків керівників організацій, установ, та структур, зазначених у звітах, можна зробити висновок, що вони зарекомендували себе старанними, кваліфікованими спеціалістами, які мають ґрунтовну фахову підготовку, володіють сучасними методами політологічного аналізу, обізнані з особливостями державної політики і політико-правових засад здійснення влади в Україні.

Завдання державного кваліфікаційного екзамену включають як теоретичну, так і практичну частину, яка моделюється з посиланням на практичні ситуації. Для більш якісної підготовки студентів до державного іспиту розробляються конкретні цикли оглядових лекцій з питань, які викликають певні труднощі. Відповідно до результатів державного екзамену усі студенти підтвердили свою професійну підготовку і готовність якісно працювати у політичній сфері.

Слугує підтвердженням належної підготовки фахівців кафедрою філософії та політології і той факт, що значна частина студентів-політологів перебуваючи вже на 3-4 курсах навчання задіяна у виборчому процесі (до проведення виборчих кампаній у якості помічників-консультантів кандидатів у депутати на місцевих та всеукраїнських виборах), в роботі державних структур та політичних партій або громадських організацій, що в свою чергу розширює практичну підготовку студентів та дозволяє отримати перший робочий досвід, який, в подальшому, сприяє успішному працевлаштуванню.

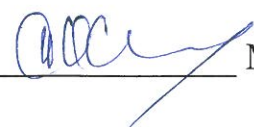
Про якість підготовки фахівців говорить і те, що 95 % студентів випускників продовжили своє навчання у провідних ВНЗ України, в тому числі у Київському національному університеті імені Т. Г. Шевченка, Києво-Могилянській академії, Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, Чорноморському державному університеті імені П. Могили, Національному університеті «Острозька академія» тощо.

Таким чином, якість підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030104 Політологія* відповідає Державним вимогам до акредитації напряму підготовки 6.030104 Політологія*.

Висновок. *Експертна комісія зазначає, що:*

- 1. Загальна успішність та якість виконання комплексних контрольних робіт відповідає вимогам щодо акредитації бакалаврів напряму підготовки 6.030104 Політологія*;*
- 2. Рівень підготовки бакалаврів на кафедрі філософії та політології Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка з напряму підготовки 6.030104 Політологія* відповідає державним вимогам.*

Голова експертної комісії

М. С. Іванов

7. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА ЗАХОДИ З ЇХНЬОГО УСУНЕННЯ

За період 2011-2015 рр. зауважень та приписів контролюючих державних органів, а також претензій юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності немає.

У висновках попередньої акредитаційної експертизи були висловлені пропозиції, які детально викладені у звіті-самоаналізі акредитаційної справи. В результаті фахівцями кафедри було повністю враховано рекомендації експертної комісії, розроблено низку заходів щодо їх реалізації, що дозволило суттєво поліпшити якість підготовки фахівців

Висновок. *Експертна комісія констатує, що напрям підготовки 6.030104 Політологія* проходить чергову акредитацію, зауваження контролюючих органів за період 2011-2015 рр. відсутні.*

8. ПІДСТАВИ ДЛЯ АКРЕДИТАЦІЇ

Експертна комісія провела оцінку відповідності діяльності кафедри філософії та політології Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка з надання освітніх послуг у сфері вищої освіти з підготовки фахівців напряму підготовки 6.030104 Політологія* критеріям і вимогам до акредитації напрямів і спеціальностей у вищих навчальних закладах і констатує, що окреслена вище освітня діяльність кафедри філософії та політології Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка відповідає Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації напряму підготовки вищого навчального закладу.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі поданих на акредитацію матеріалів кафедрою філософії та політології Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка та результатів діяльності на місці, експертна комісія зробила такі висновки:

1. Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка має якісну матеріальну базу та висококваліфікований професорсько-викладацький склад, який спроможний готувати бакалаврів напряму підготовки 6.030104 Політологія*. Якісний склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку студентів напряму підготовки 6.030104 Політологія* відповідає чинним нормативам та вимогам для акредитації. Динаміка змін у якісному рівні науково-педагогічних кадрів позитивна.

Голова експертної комісії

 М. С. Іванов

2. Наявна матеріально-технічна база, перелік лабораторій, спеціалізованих кабінетів відповідають Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатніми для забезпечення підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» напряму підготовки 6.030104 Політологія* у заявленому ліцензійному обсязі.
3. Навчання фахівців напряму підготовки 6.030104 Політологія* здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства. Навчальний процес повною мірою корелює з освітньо-кваліфікаційною характеристикою та забезпечений освітньо-професійною програмою, робочими програмами дисциплін та навчальними планами.
4. Організація, зміст підготовки та навчально-методичне забезпечення дисциплін за напрямом підготовки 6.030104 Політологія* є достатніми та відповідають державним вимогам, потребам ринку праці та особистості.
5. З метою якісної підготовки фахівців у галузі знань 0301 Соціально-політичні науки з напряму підготовки 6.030104 Політологія* у Кіровоградському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка експертна комісія рекомендує:
 - активізувати роботу з формування контингенту студентів;
 - поглибити співпрацю з зарубіжними навчальними закладами та науковими установами через приєднання до міжнародних освітньо-наукових програм.

Розглянувши матеріали акредитаційної справи підготовки фахівців у галузі знань 0301 Соціально-політичні науки з напряму підготовки 6.030104 Політологія* у Кіровоградському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка, безпосередньо ознайомившись з фактичним станом навчальної діяльності на кафедрі, за результатами перевірки кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, експертна комісія дійшла позитивного висновку щодо акредитації бакалаврів напряму підготовки 6.030104 Політологія* з ліцензованим обсягом 50 осіб денної форми навчання, 25 осіб заочної форми навчання.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри політичних наук
Чорноморського державного університету
імені Петра Могили комплексу
Києво-Могилянської академії,
доктор політичних наук, професор

М. С. Іванов

Голова експертної комісії

М. С. Іванов

Член експертної комісії:

професор кафедри політичних наук
факультету політології та права
Національного педагогічного
університету імені М.П. Драгоманова,
доктор політичних наук, професор

О.В. Новакова

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор

Кіровоградського державного
педагогічного університету
імені Володимира Винниченка,
доктор філологічних наук, професор

О.А.Семенюк

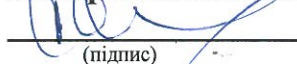
« 23 » серпня 2016

Голова експертної комісії М. С. Іванов

«ПОГОДЖЕНО»

Голова

експертної комісії МОН

(підпис)

проф. М.С. Іванов

« 29 » 08

20 16 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор

Кіровоградського державного

педагогічного університету

імені Володимира Винниченка

проф. О.А. Семенюк

« 27 »

20 16 р.

Графік

проведення комплексних контрольних робіт
студентами факультету історії та праваКіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка,
які навчаються за напрямом підготовки 6.030104 Політологія*
Рівень вищої освіти (ОР) бакалавр

№ з/п	Назва навчальної дисципліни	Курс	Група	Дата проведення	Час проведення	Навчальна аудиторія	Викладач	Експерт
Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки								
1.	Філософія	3	35	22.06.2016	08.00	28	Харченко Ю.В.	Новакова О.В.
Цикл природничо-наукової та фундаментальної підготовки								
1.	Основні політичні доктрини сучасності	4	45	21.06.2016	08.00	22	Стадніченко Р.В.	Новакова О.В.
2.	Історія зарубіжних політичних вчень	4	45	23.06.2016	08.00	22	Парсамов С.С.	Новакова О.В.
Цикл професійної та практичної підготовки								
1.	Державне управління та самоврядування	4	45	21.06.2016	12.40	22	Марченко О.М.	Новакова О.В.
2.	Методика викладання суспільно-політичних дисциплін	4	45	22.06.2016	14.00	22	Вівсяна І.А.	Новакова О.В.
3.	Політичний маркетинг	4	45	23.06.2016	14.00	28	Люта О.М.	Новакова О.В.

Декан факультету

історії та права

(назва факультету)

(підпис)

(ПІБ)

Голова експертної комісії

М. С. Іванов

ЗВЕДЕНА ВІДОМІСТЬ
РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
студентами напряму підготовки 6.030104 Політологія*
Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

№ з/п	Дисципліна	Шифр і напрям підготовки	Група	К-ть студентів	Писали ККР		Одержали оцінки при акредитаційній експертизі, % (за національною шкалою)								Успішність, %	Якість, %	Самоаналіз		
					К-ть	%	5		4		3		2				Успішність, %	Якість, %	
							К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		17		
I. 3 циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки																			
1.	Філософія	6.030104 Політологія*	35	12	12	100	3	25,0	4	33,3	4	33,3	1	8,4	91,6	58,3	91,6	58,3	
Всього за циклом				12	12	100	3	25,0	4	33,3	4	33,3	1	8,4	91,6	58,3	91,6	58,3	
II. 3 циклу природничо-наукової та фундаментальної підготовки																			
1.	Основні політичні доктрини сучасності	6.030104 Політологія*	45	10	10	100	1	10,0	4	40,0	5	50,0	-	-	100	50,0	100	60,0	
2.	Історія зарубіжних політичних вчень		45	10	10	100	-	-	5	50,0	5	50,0	-	-	100	50,0	100	60,0	
Всього за циклом				20	20	100	1	10,0	9	45,0	10	45,0	-	-	100	50,0	100	60,0	
III. 3 циклу професійної та практичної підготовки																			
1.	Державне управління та самоврядування	6.030104 Політологія*	45	10	10	100	-	-	5	50,0	5	50,0	-	-	100	50,0	100	50,0	
2.	Методика викладання суспільно-		45	10	10	100	2	20,0	3	30,0	5	50,0	-	-	100	50,0	100	60,0	

Голова експертної комісії М. С. Іванов

**Порівняльна таблиця відповідності стану забезпечення
Кіровоградського державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка
з підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030104 Політологія*
Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти
освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»**

Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за освітньо-кваліфікаційним рівнем		
	Значення показника (нормативу)	Фактичний рівень	Рівень відхилення
1	2	3	4
1. Загальні вимоги			
1.1. Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями	+	+	-
1.2. Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	50/25 за ліцензією	50/25 за заявою	
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності			
2.1. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	85,2	+10,2
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
2.2. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	75	92,0	+17
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	11,7 (2)*	+1,7

2.3. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступеннями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	91,8	+16,8
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	24,9 (2)**	+14,9
2.4. Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	-	-	
2.5. Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	
2.6. Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	
доктор наук або професор	-	-	
кандидат наук, доцент	+	+	
3. Матеріально-технічна база			
3.1. Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	
3.2. Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	100	+30
3.3. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 "Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини" і 0202 "Мистецтво", крім спеціальності "Дизайн")	12	13,2	+1,2
3.4. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 "Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини" і 0202 "Мистецтво", крім спеціальності "Дизайн")	6		
3.5. Наявність пунктів харчування	+	+	
3.6. Наявність спортивного залу	+	+	
3.7. Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	
3.8. Наявність медичного пункту	+	+	

Голова експертної комісії

 М. С. Іванов

4. Навчально-методичне забезпечення			
4.1. Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	
4.2. Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	
4.3. Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	
4.4. Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):			
4.4.1. Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	
4.4.2. Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	
4.4.3. Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	
4.5. Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	
4.6. Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	
4.7. Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	-	-	
4.8. Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у тому числі з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	
4.9. Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	
5. Інформаційне забезпечення			
5.1. Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, наявними у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	
5.2. Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної чисельності студентів (% від потреби)	5	10	+5
5.3. Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	4	5	+1
5.4. Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернету як джерела інформації:			
наявність обладнаних лабораторій	+	+	
наявність каналів доступу	+	+	

* Лекційні години фундаментального блоку забезпечують

1. Парсамов С.С. – доктор історичних наук (диплом ДН 002452 від 13.03.1996), професор (атестат ПР АР №001035 від 24.12. 1996 р.);
2. Рябовол Л.Т. – доктор педагогічних наук (рішення щодо присудження наукового ступеня доктора наук Спеціалізованої вченої ради Д.26.452.03 Інститут педагогіки НАПН України (м.Київ) (протокол №3 від 11.11.2015), доцент (атестат 02ДЦ № 001152 від 28.04.2004).

Голова експертної комісії М. С. Іванов

****Лекційні години фахового блоку забезпечують**

1. Гриценко В.Г. – доктор юридичних наук (диплом ДД №004602 від 29.09.2015), професор кафедри правознавства (атестат 12 ПР № 010461 від 28.04.2015);
2. Савченко Н. С. – доктор педагогічних наук (диплом ДД №002478 від 10.10.2013), професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту (атестат 12ПР № 010894 від 29.09.2015).

Прирівняно до 1 доктора наук, професора:

1. Харченко Ю.В. – кандидат філософських наук (диплом ДК №050329 від 28.04.2009), доцент кафедри філософії та політології (атестат 12ДЦ №029989 від 19.01.2012), має підручник з грифом МОН України та стаж безперервної роботи в КДПУ ім. В. Винниченка 12 років;
2. Клочек Л.В. – кандидат психологічних наук (ДК № 030011 від 30.06.2005 р.), доцент кафедри психології (12 ДЦ № 023647 від 09.11.2010), має підручник з грифом МОН стаж безперервної роботи в КДПУ ім. В. Винниченка 14 років.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри політичних наук
Чорноморського державного університету
імені Петра Могили комплексу
Києво-Могилянської академії,
доктор політичних наук, професор

М. С. Іванов

Член експертної комісії:

професор кафедри політичних наук
факультету політології та права
Національного педагогічного
університету імені М.П. Драгоманова,
доктор політичних наук, професор

О.В. Новакова

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор

Кіровоградського державного
педагогічного університету
імені Володимира Винниченка,
доктор філологічних наук, професор

О.А.Семенюк

« 23 » серпня 2016 р.

Голова експертної комісії

М. С. Іванов

**Порівняльна таблиця відповідності стану забезпечення
Кіровоградського державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка з підготовки фахівців
за напрямом підготовки 6.030104 Політологія***

**Державним вимогам до акредитації напряму підготовки
освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»**

Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за освітньо-кваліфікаційними рівнями		
	Значення показника (нормативу)	Фактич- ний рівень	Рівень відхи- лень
1	2	3	4
Якісні характеристики підготовки фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	-
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	-
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			-
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	91,6	+1,6
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки "5" і "4"), %	50	58,3	+8,3
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки "5" і "4"), %	50	50,0	-
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки "5" і "4"), %	50	50,0	-
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-

3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	-	+	-
--	---	---	---

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри політичних наук
 Чорноморського державного університету
 імені Петра Могили комплексу
 Києво-Могилянської академії,
 доктор політичних наук, професор

М. С. Іванов

Член експертної комісії:

професор кафедри політичних наук
 факультету політології та права
 Національного педагогічного
 університету імені М.П. Драгоманова,
 доктор політичних наук, професор

О.В. Новакова

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор

Кіровоградського державного
 педагогічного університету
 імені Володимира Винниченка,
 доктор філологічних наук, професор

О.А.Семенюк

« 23 » серпня 2016 р.

Голова експертної комісії **М. С. Іванов**